

PROJEKTI SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

PREDSTAVLJAMO HRZZ I JEAN MONNET PROJEKT PRAVOS-a,

PROJEKT FERIT-a U OKVIRU INTERREG IPAI PROGRAMA PREKOGRAIČNE SURADNJE I INSTITUCIJSKE PROJEKTE ODJELA ZA BIOLOGIJU

Znanstvenoistraživačka djelatnost Sveučilišta u Osijeku odvija se kroz interne znanstvenoistraživačke projekte Sveučilišta, projekte Ministarstva znanosti i obrazovanja, Hrvatske zaklade za znanost i druge znanstvenoistraživačke i stručne projekte na nacionalnoj i međunarodnoj razini koji se provode u okviru STEM područja znanosti (prirodne znanosti, tehničke znanosti, biomedicina i zdravstvo, biotehničke znanosti) te društveno-humanističkoga (DH) područja (društvene znanosti, humanističke znanosti) te interdisciplinarnoga područja znanosti. U prethodnim brojevima Sveučilišnog glasnika upoznali smo vas s odobrenim projektima u okviru operativnog programa "Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020." iz područja istraživanja, tehnološkoga razvoja i inovacija financiranog sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskoga fonda. Program "Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020." provodi se radi povećanja tržišno orijentiranih IRI aktivnosti podupiranjem suradničkih projekata znanstvenih organizacija i diseminacije rezultata u poslovni sektor u cilju rješavanja tržišnih nedostataka nastalih zbog nedostatnog ulaganja u istraživanje i razvoj te podizanja razine visokokvalitetnih istraživačko-razvojno-inovacijskih aktivnosti u Republici Hrvatskoj. Nastavljamo s predstavljanjem projekata odobrenih od Hrvatske zaklade za znanost, središnje institucije koja osigurava financijsku potporu temeljnim, primijenjenim i razvojnim znanstvenim istraživanjima u okviru programa: "Istraživački projekti", "Uspostavni istraživački projekti", projekti u okviru programa "Razvoj karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti" te projektima Agencije za mobilnost i programe Europske unije u okviru programa Erasmus+ 2014. - 2020., najvećega programa Europske unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport. Započeli smo i s predstavljanjem aktivnosti u okviru COST programa. COST (European Cooperation in Science and Technology) je najstariji europski program, uspostavljen 1971., koji promiče suradnju među znanstvenicima, omogućava razvoj novih ideja i inicijativa te uspostavu mreža između znanstvenika, ali i nevladinih organizacija kao i malih i srednjih poduzeća kojima u Republici Hrvatskoj koordinira Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

U ovome broju Sveučilišnog glasnika predstavljamo HRZZ projekt Pravnog

fakulteta Osijek u okviru programa "Razvoj karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti" te projekt Jean Monnet, zatim projekt Interreg IPAI CBC programa prekogranične suradnje Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek i Fakulteta tehničkih nauka u Novom Sadu, bilateralni znanstveno-istraživački projekt Filozofskog fakulteta Osijek i Filozofskog fakulteta u Novom Sadu te institucijske projekte Odjela za biologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Prvi je HRZZ-ov projekt "Projekt razvoja karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti" (DOK-2021-02) čiji je nositelj Pravni fakultet Osijek, a voditeljica prof. dr. sc. Mirela Župan.

Drugi je projekt odobrila Europska komisija putem Agencije za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu (Education, Audiovisual and Culture Agency), Jean Monnet projekt k. 620231-EPP-1-2020-1-HR-EPPP-MODULE pod nazivom "Jean Monnet Module Language and EU Law Excellence" čiji je nositelj Pravni fakultet Osijek, a voditeljica izv. prof. dr. sc. Ljubica Kordić. Treći je projekt sufinancirala Europska unija preko Interreg IPAI CBC Hrvatska-Srbija programa: "Obnovljivi izvori energije za pametne održive zdravstvene centre, visokoobrazovne ustanove i druge javne zgrade - RESCUE" koji izvode Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu u suradnji s Fakultetom elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek, a voditelj je hrvatskoga tima prof. dr. sc. Damir Šljivac.

Na Odjelu za biologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku provodi se dvadeset institucijskih projekata, od kojih u ovome broju Sveučilišnog glasnika predstavljamo četiri: "Raznolikost i povezanost mikrofitna u sedimentu s planktonskim zajednicama u poplavnom području Kopačkog rita" voditeljice izv. prof. dr. sc. Tanje Žune Pfeifer; "Raznolikost faune muha strvinarki iz potporodice Sarcophaginae (Diptera: Sarcophagidae) barskih staništa ruralnih naselja u hrvatskom dijelu Baranje" voditelja prof. dr. sc. Stjepana Krčmara; "Primjena modificirane ovipozicijske klopke u monitoringu invazivnih vrsta komaraca urbanog područja" voditeljice doc. dr. sc. Mirte Sudarić Bogojević; "Istraživanje faune ptica vlažnih područja te molekularnih biljega i neesencijalnih teških metala orla štekavca i bijele rode u Hrvatskoj" voditeljice doc. dr. sc. Alme Mikuške.

PRAVNI FAKULTET OSIJEK

"PROJEKT RAZVOJA KARIJERA MLADIH ISTRAŽIVAČA - IZOBRAZBA NOVIH DOKTORA ZNANOSTI" (DOK-2021-02)

- **Nositelj projekta:** Pravni fakultet Osijek
- **Voditelj projekta:** prof. dr. sc. Mirela Župan
- **Vrijednost projekta:** 646.101,00 kuna
- **Razdoblje trajanja provedbe projekta:** 18. 10. 2021. - 17. 10. 2025.
- **Izvor financiranja:** Hrvatska zaklada za znanost

Hrvatska zaklada za znanost u okviru programa "Razvoj karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti" omogućuje znanstveno aktivnim mentorima koji se bave međunarodno i/ili nacionalno značajnom tematikom da u svoje znanstvene projekte uključe mlade istraživače-doktorande koji žele sudjelovati u znanstveno-istraživačkom radu te usmjeriti svoju karijeru prema vrhunskoj znanosti. Sukladno tomu, redovitoj profesorici Pravnog fakulteta Osijek dr. sc. Mireli Župan, temeljem projektnog prijedloga, Hrvatska zaklada za znanost odobrila je financiranje te je na projektu zaposlen doktorand Jura Golub.

Doktorand istražuje digitalizaciju prekogranične pravosudne suradnje u Europskoj uniji u građanskim stvarima kao relativno neistraženo područje *in statu nascendi*. Istraživački plan doktoranda, uz pohađanje doktorskih studija, uključuje istraživački rad - saautorstvo i autorstvo znanstvenih radova, sudjelovanje na PhD Book Clubu u organizaciji Sveučilišta u Aberdeenu kao partnerskog sveučilišta DIGinLaw projekta te sudjelovanje na međunarodnim konferencijama u Arhusu (Danska) i Milanu (Italija).

Nadalje, doktorand namjerava sudjelovati u programu ljetne škole te planira istraživačke boravke na inozemnim institucijama poput Max Planck instituta za međunarodno i europsko procesno pravo u Luxembourgu ili Max Planck instituta za komparativno i međunarodno

privatno pravo u Hamburgu. U planu rada doktoranda nalazi se i uređivanje monografije, priprema studenata za studentska natjecanja te sudjelovanje u istraživanjima mentora u okviru međunarodnih istraživačkih grupa. U tom smislu, posebno valja istaknuti da je doktorand suradnik na međunarodnom znanstveno-istraživačkom projektu "Time to Become Digital in Law" (DIGinLaw) kojemu je također voditeljica prof. dr. sc. Mirela Župan, a financira se kroz program Erasmus+ te se provodi u suradnji s partnerskim sveučilištima u Aberdeenu, Milanu i Zagrebu (SRCE). DIGinLaw projekt komplementaran je istraživačkom radu doktoranda te je svojim širokim rasponom istraživačkih tema izvrsna polazišna točka za strukturalno definiranje neistraženog problema podobnog za doktorsku disertaciju. Od planirane znanstvene produkcije doktoranda valja izdvojiti primjerice izradu znanstvenih radova "Digitalizacija pravničkog obrazovanja" i "Europska pravosudna suradnja u digitalnog doba" u koautorstvu s mentoricom prof. dr. sc. Mirelom Župan te samostalne znanstvene

radove koji, među ostalim, analiziraju problematiku zaštite potrošača u kontekstu *blockchain* transakcija, zatim pitanja digitalizacije europskih insolventijskih postupaka te izazovna pitanja vezana uz digitalne dokaze i uzajamno povjerenje u prekograničnim postupcima. Kroz doktorski studij doktorand će usvojiti znanja iz metodologije društvenih i pravne znanosti te iz specifičnih predmeta koji su usmjereni na stjecanje znanja iz područja prekograničnih sporova u kontekstu načela uzajamnog povjerenja, umjetne inteligencije i zaštite potrošača u EU. Kroz ostale aktivnosti doktorand će razviti kompetencije znanstvenih i generičkih vještina, komunikacijske, prezentacijske i organizacijske vještine te uspostaviti međunarodne kontakte. U svojem znanstveno-istraživačkom radu doktorand će popitkivati utjecaj modernih tehnologija na klasičan sudski sustav zaštite u EU-u, a osobito kroz načelo uzajamnog povjerenja te ponuditi odgovor na pitanje jesu li temeljne vrijednosti europskih pravnih sustava unaprijeđene ili ugrožene korištenjem moderne tehnologije u rješavanju prekograničnih sporova. Nadalje, doktorand će razmatrati i utjecaj digitalne tehnologije na prekograničnu administrativnu suradnju i alternativne načine rješavanja sporova te pitanja identiteta, digitalnih potpisa, sigurnosti i povjerljivosti podataka u rješavanju prekograničnih sporova. Zaključci doktoranda omogućit će donositeljima odluka otklanjanje mogućih slabih točaka u digitalizaciji prekogranične pravosudne suradnje te poboljšanje standarda postupanja kojima se omogućava učinkovito i ekonomično vođenje prekograničnih sudskih postupaka uz primjenu suvremenih digitalnih alata, ali uz pridržavanje temeljnih načela građanskog postupka i zaštite prava na pristup sudu kao prava zajamčenog Ustavom i brojnim međunarodnopravnim instrumentima.

FAKULTET ELEKTROTEHNIKE, RAČUNARSTVA I INFORMACIJSKIH TEHNOLOGIJA OSIJEK

"OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE ZA PAMETNE ODRŽIVE ZDRAVSTVENE CENTRE, VISOKOBRZOVNE USTANOVE I DRUGE JAVNE ZGRADE - RESCUE"

- **Nositelj projekta:** Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu
- **Voditelj projekta na FERIT-u:** prof. dr. sc. Damir Šljivac
- **Vrijednost projekta:** 1.936.989,91 eura
- **Izvor financiranja:** primjer: Interreg IPAI Croatia Serbia

Opis projekta:

Tri ključna cilja EU 2020 klimatizacijskog i energetskog paketa jesu smanjenje emisija stakleničkih plinova od 20 % (u odnosu na 1990. godinu), 20 % energije iz obnovljivih izvora energije (RES) i 20 % poboljšanja energetske učinkovitosti (EE). Povećanje obnovljivih izvora energije i poboljšanje energetske učinkovitosti u javnim zgradama važno je za postizanje tih ciljeva. U regiji postoji različit potencijal obnovljivih izvora energije (OIE), ali njihov udio u proizvodnji krajnjih oblika energije daleko je od postavljenih ciljeva prema EU 2020. Čak i kod novih zakona ostaju glavni problemi: javna naslijeđena inercija i nesvjesnost o prednostima koje donose iskorištavanje obnovljivih izvora energije i

poboljšanja energetske učinkovitosti u postojećim javnim i stambenim zgradama.

Što je RESCUE?

RESCUE je koncept održivog razvoja kojemu je cilj pomoći u transformaciji sektora javnih zgrada u ekološki prihvatljive potrošače energije. Projekt će pomoći u prenošenju pozitivne poruke o prednostima koje nude obnovljivi izvori energije (OIE) u javnim zgradama s velikom potražnjom za energijom kao što su domovi zdravlja, sveučilišta i druge javne zgrade.

Projekt RESCUE olakšat će integraciju odgovarajućih sustava na OIE u javne zgrade kroz dobro dizajnirane upravljive objekte na partnerskim institucijama s kojima će se smanjiti njihov ekološki otisak, stvoriti će snažne baze znanja o pametnim i energetski učinkovitim sustavima upravljanja energijom zgrada te podići svijest o dostupnim tehnologijama.

Glavni je cilj ovog projekta demonstrirati inovativan pristup obnovljivim izvorima energije (RES) kao i inovativni pristup u poboljšanju energetske učinkovitosti (EE) na javnim zgra-

dama u prekograničnoj regiji. Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek-FERIT i Fakultet tehničkih nauka Novi Sad-FTN već su uspješno implementirali bilateralni projekt s ciljem uspostave zajedničkog okvira istraživanja i obrazovanja na polju RES-a u prekograničnim regijama te su implementirali obnovljive izvore energije (RES) na svojim javnim zgradama i stekli značajno znanje. Ovaj projekt ojačat će ovu suradnju i uključiti nove partnere - Klinički centar Vojvodina-KCV, Klinički bolnički centar Osijek - KBCO i Strojarski fakultet u Slavskom Brodu - SFSB. U sklopu projekta RESCUE promiče se uporaba održive energije i energetske učinkovitosti u javnim zgradama, posebno u zdravstvenim centrima i sveučilišnim zgradama. Uvođenjem energetski učinkovitih pametnih zgrada kroz sustave za upravljanje energijom (BEMS), prikazuje se niskouglijčno održivo rješenje za zdravstvene i sveučilišne zgrade. Takva održiva zdravstvena skrb donosi značajne zdravstvene i ekonomske prednosti doprinoseći smanjenju utjecaja tih sustava na klimatske promjene. Na taj način zdravstveni centri i sveučilišni obrazovni

